

Specyfika charyzmatu WŻCh

Materiał przygotowany na seminarium dla animatorów w 2016

Wersja poprawiona 2023

Warszawa 2023

Spis treści

WSTĘP	3
1. SPOJRZENIE NA WŹCH Z PERSPEKTYWY TRÓJCY ŚWIĘTEJ – „KONTEMPLACJA O WCIELENIU”	4
2. WŹCH JAKO POWOŁANIE	4
2.1. POWOŁANIE DO WŹCH – CECHY KANDYDATA	5
2.2. DROGA ROZEZNAWANIA POWOŁANIA DO WŹCH	6
2.3. ŻYCIE WE WSPÓLNOCIE	8
2. 4. DROGA WŹCH A DROGA ĆD	11
3. CEL WŹCH - BUDOWANIE KRÓLESTWA BOŻEGO	14
4. POSŁUGI WE WSPÓLNOCIE WŹCH	15
5. WYMIAR EKLEZJALNY WŹCH	16
ZAKOŃCZENIE	17
BIBLIOGRAFIA	18

Opracowanie 2016

korekta merytoryczna i techniczna: 2023

Małgorzata Sosińska

Krystyna Seremak

WSTĘP

Zakorzenie naszego charyzmatu w historii.

Jakie są początki i istota charyzmatu WŻCh? Nawiązując do historii wspólnoty i zgromadzeń światowych WŻCh widzimy, że charyzmat ten wynika z rozpoznawania głosu Boga w historii naszej wspólnoty. Najpierw był św. Ignacy, który zebrał grupę świeckich, współpracujących z jezuitami w dziełach apostolskich i grupy te miały ducha ignacjańskiego. Towarzyszyły one Ignacemu, Piotrowi Faberowi i Franciszkowi Ksaweremu, a także Nadalowi i były prekursorami Sodalicji Mariańskich – przodka WŻCh. Celem Sodalicji było połączenie wszystkich aspektów ludzkiej egzystencji w jeden chrześcijański styl życia. W pierwszych regułach Sodalicji z XVI wieku była mowa o codziennej medytacji, rachunku sumienia, uczestnictwie we Mszy świętej i cotygodniowych spotkaniach. Reguły te zawierały sposoby formacji ludzi świeckich, świadomych swojego powołania w Kościele. W wieku XVIII, po kasacie Towarzystwa Jezusowego (TJ), sodalicje prowadziły działalność bez wsparcia zakonu i dlatego odbiegły od charyzmatu ignacjańskiego. Przełomem stał się rok 1948, gdy Pius XII ogłosił konstytucję apostolską „Bis saeculari” (o sodalicjach naszej Pani) i położył nacisk na ignacjański charakter sodalicji oraz absolutny priorytet Ćwiczeń duchowych św. Ignacego (ĆD). W 1954 r. sodalicje otrzymują asystenta kościelnego, później pierwsze Zasady Ogólne (ZO). W 1967 r., po zestawieniu z Soborem Watykańskim II, powstały nowe ZO, które podlegały dalszemu rozeznawaniu, aż zostały ostatecznie zatwierdzone przez Stolicę Apostolską na 3 lata w 1971 roku. W roku 1990 byliśmy wzywani przez Boga, by utworzyć jedną wspólnotę światową, dlatego w tym samym roku zostają uchwalone Zasady Ogólne Wspólnoty Życia Chrześcijańskiego, które zatwierdziła Stolica Apostolska. Można więc zobaczyć w historii rozwoju wspólnoty, że jej charyzmat był rozpoznawany. Charyzmat, czyli to, jak mamy żyć w sensie duchowym i jak mamy się angażować. Zasady Ogólne są tym dokumentem, który zawiera i wyraża tożsamość oraz charyzmat Wspólnoty Życia Chrześcijańskiego.

1. SPOJRZENIE NA WŹCH Z PERSPEKTYWY TRÓJCY ŚWIĘTEJ – „KONTEMPLACJA O WCIENIU”

ZO 1 – „Trzy Osoby Boskie, widząc ludzkość rozdartą przez tak wiele grzechów, postanawiają poświęcić się całkowicie ludziom, aby ich wybawić od wszelkiego zła i zniewolenia (por. **ĆD 102**). Z miłości do człowieka Słowo wcieliło się i narodziło z Maryi, ubogiej Dziewicy z Nazaretu. Jezus, który zamieszkał pośród ludzi, dzieląc z nimi codzienne życie, zaprasza do ciągłego jednoczenia się z Bogiem oraz wprowadzania jedności w rodzinie ludzkiej. Ten dar Boga oraz z nim współpraca trwa do dzisiaj i dzięki Duchowi Świętemu objawia się w każdej sytuacji świata. **Dlatego my członkowie WŹCh, sformułowaliśmy te Zasady Ogólne, aby pomagały nam postawę Jezusa Chrystusa, Jego wybory czynić własnymi i przez to włączyć się przez Niego, z Nim i w Nim w inicjatywę miłości Boga wiernego swoim obietnicom**”.

Wcielenie dokonuje się nadal, także w naszych wspólnotach. Możemy wyobrazić sobie, że Bóg wciąż patrzy z troską na świat, który ginie. Także w pewnym momencie historii ludzkości spojrzął na tych, którzy będą tworzyć naszą wspólnotę i chciał, żeby Jezus wcielił się w nią. A więc w naszej wspólnocie jest obecny Jezus Chrystus, obecny przez Ducha Świętego. Jest i działa w zjednoczeniu z tymi, którzy utożsamiają się z Nim w Jego sposobie życia, myślenia, działania na sposób charakterystyczny dla WŹCh. Zostaliśmy obdarzeni szczególnym zaufaniem Boga, ale też szczególną odpowiedzialnością za innych. Dlatego, chcąc głębiej wniknąć w ducha naszej wspólnoty, zrozumieć jej cel i miejsce w niej każdego z nas, trzeba przemyśleć i wprowadzić w życie tę właśnie kontemplację. Zobaczyć i poczuć szczególną troskę Boga o każdego człowieka. Bo Bóg jest obecny w naszej historii. Także Maryja jest naszą szczególną patronką i wzorem, bo powiedziała Bogu „tak”. Możemy naśladować Jej postawę, słuchając Boga i odpowiadając „tak” każdego dnia.

2. WŹCH JAKO POWOŁANIE

Według ZO 4 „Naszą wspólnotę tworzą chrześcijanie: mężczyźni i kobiety, dorośli i młodzież, z różnych grup społecznych, którzy pragną bardziej naśladować Jezusa Chrystusa i współpracować z nim w budowaniu Królestwa Bożego, **rozpoznając Wspólnotę Życia Chrześcijańskiego jako swoje osobiste powołanie w Kościele**”.

Powołanie „jest tajemnicą Bożego wybrania” – jak określił święty Jan Paweł II w książce „Dar i tajemnica”. Można mówić o różnych rodzajach powołania – do określonego stanu życia, do zawodu, do zaangażowania... W powołaniu chrześcijańskim można wyróżnić powołanie do życia określonym charyzmatem. WŹCh też ma taki szczególny charyzmat.

2.1. POWOŁANIE DO WŻCh – CECHY KANDYDATA

Kilka naszych dokumentów, m.in. „Charyzmat WŻCh”, „Program procesu formacji we Wspólnotach Życia Chrześcijańskiego” oraz „Proces wzrostu w WŻCh. Wskazówki dla formacji” mówią o pewnych znamienych cechach czy kryteriach, które powinien spełnić kandydat do WŻCh. Są to **cechy** zbieżne z tymi, które powinny cechować osoby pragnące odprawić ĆD.

Wymienione poniżej cechy kandydata mają charakter zarówno ignacjański, wspólnotowy, jak i świecki. I to te trzy wymiary stanowią o powołaniu do WŻCh:

- **MAGIS**

Jest to pragnienie i poszukiwanie czegoś „więcej” i „bardziej” na większą chwałę Bożą. Święty Ignacy pisał w liście do towarzyszy w sprawie tego „bardziej”: „że to, co w przypadku innych nie byłoby mało, w waszym przypadku nie wystarczy... pamiętajcie, że życie w czasie, w którym jest rzeczą ze wszech miar konieczną czynami udowodnić to pragnienie”. Te słowa moglibyśmy odnieść również do nas, jako członków WŻCh.

- **ROZWÓJ DUCHOWY**

Jest to gotowość do pogłębiania swojej wiary i życia chrześcijańskiego na drodze ignacjańskiej. Poszukiwanie większej zażyłości z Bogiem poprzez odprawianie ĆD, szczególny sposób i praktykę modlitwy ignacjańskiej, rachunku sumienia, rozeznawania, pogłębiania życia sakramentalnego oraz znajomości Pisma Świętego.

- **PRAGNIENIE SŁUŻBY**

Łączy się z zapałem do podjęcia dynamicznego i sensownego życia, pragnieniem współpracy na rzecz lepszego świata i otwarciem na potrzeby innych ludzi, w tym również na potrzeby Kościoła. W duchowości ignacjańskiej to pragnienie łączy się z wezwaniem do pójścia za Chrystusem ubogim, naśladując Go w budowaniu Królestwa Bożego na ziemi. Dzieje się to dzięki odprawianym ĆD i pogłębianiu tego doświadczenia.

- **OTWARTOŚĆ I DYSPOZYCYJNOŚĆ**

To cechy pomocne do rozeznawania oraz podejmowania decyzji we wspólnocie.

- **PRAGNIENIE ŻYCIA WE WSPÓLNOCIE**

Wypełnianie tego pragnienia następuje poprzez dzielenie życia z innymi we wspólnocie, która żyje duchowością ignacjańską, daje oparcie, stawia wymagania, jest miejscem rozeznania oraz integracji wszystkich wymiarów życia z pełnią wiary chrześcijańskiej.

- WRAŻLIWOŚĆ NA ŚWIAT społeczny i polityczny

To odpowiadanie na wezwania Chrystusa w świecie, w którym żyjemy, zajmując się sprawami świeckimi i kierując nimi po myśli Bożej (por. Sobór Wat. II, KK 31).

- WŁĄCZENIE SIĘ W MISJĘ KOŚCIOŁA

Misja Kościoła jest misją Chrystusa przekazywaną za pośrednictwem wspólnoty umocowanej w Kościele.

- RÓWNOWAGA PSYCHICZNA

WŻCh nie jest wspólnotą terapeutyczną, dlatego też osoby z problemami psychicznymi, które chcą uczestniczyć we wspólnocie powinny najpierw podjąć terapię.

- ŻYWA INTELIGENCJA
- HOJNOŚĆ
- UMIEJĘTNOŚĆ PODDANIA SIĘ PROWADZENIU ANIMATORA

Animator, dzięki doświadczeniu na drodze WŻCh (w tym doświadczeniu ĆD), bardziej od innych zna drogę formacji WŻCh, czuje ducha wspólnoty i może towarzyszyć członkom wspólnoty.

Osoba wchodząca do wspólnoty (z doświadczenia wynika, że najlepiej po co najmniej odprawionym Fundamencie ĆD) może nie być jeszcze uformowana, ale jest gotowa, aby zmieniać się w swoim życiu i podążać drogą ĆD. To będzie się dokonywało na poszczególnych etapach rozwoju osobistego i wspólnotowego. Kandydat, który ma predyspozycje do WŻCh wchodzi do prewspólnoty i rozeznaje swoje powołanie do WŻCh przy pomocy animatora, a także w konsultacji z asystentem kościelnym. Mówimy o powołaniu, gdyż to Jezus wybiera („nie wy Mnie wybraliście, ale Ja was wybrałem i przeznaczyłem was na to, abyście szli i owoc przynosili i by owoc wasz trwał”, por. J 15, 16). Inicjatywa jest więc po stronie Jezusa. Do tych słów odwołujemy się zarówno przy rozeznawaniu powołania, jak i składaniu Przymierza.

2.2. DROGA ROZEZNAWANIA POWOŁANIA DO WŻCh

W określonym przez dokumenty WŻCh czasie kandydaci są wprowadzani w styl życia właściwy dla WŻCh. Pozwala to rozeznąć zarówno im, jak i wspólnocie powołanie do WŻCh. Na początku jest ono postrzegane jako niejasne, ale silne pragnienie. Kandydaci zapoznają się ze sposobem życia wspólnoty i jej drogą wzrastania. Ważne, by w tym czasie uczestniczyli w dniach skupienia, odprawili ĆD (przynajmniej Fundament i Pierwszy Tydzień – zob. Statut, Zał. 1, § 2, p. 3) brali udział w działaniach grupy, poznawali dokumenty: Zasady Ogólne (ZO), Normy Ogólne (NO). Przez taką aktywność kandydaci włączają się stopniowo w styl życia WŻCh, doświadczając różnych poruszeń, co pozwala im stwierdzić, czy jest to

droga, która prowadzi ich ku Bogu, czy jest ona dla nich wezwaniem i łaską od Boga. Wspólnota wspiera ich w rozeznawaniu i podejmowaniu kolejnych kroków.

Uczestnictwo w ĆD i podejmowanie stylu życia wspólnoty pozwala kandydatowi rozpoznać, czy duchowość ignacjańska jest dla niego i czy ten sposób życia we wspólnocie mu odpowiada. W tym czasie poddaje się formacji prowadzonej przez animatora we wspólnocie, gdyż spotkania we wspólnocie podstawowej umożliwiają dzielenie się wiarą i życiem, i są istotnym środkiem formacji i wzrostu.

Ukoronowaniem rozpoznanej odpowiedzi na Boże powołanie do stylu życia i apostołowania WŻCh jest podjęcie Przymierza czasowego.

Okres przygotowania do podjęcia Przymierza czasowego trwa (wg NO) zwykle nie krócej niż 1 rok i nie dłużej niż 4 lata. Wraz z podjęciem decyzji, potwierdzonej przez wspólnotę, kandydaci podejmują Przymierze czasowe i z pomocą wspólnoty rozwijają życie zgodne z celem i duchem WŻCh. Czasowe Przymierze to nie tylko zobowiązania, ale przede wszystkim pełna miłości odpowiedź Bogu na Jego miłość. To krok dalej, to wypłynięcie na głębiej. Jeśli jednak na tym etapie członek wspólnoty rozpozna, że to nie jest jego droga, może wycofać się ze wspólnoty.

Okres między złożeniem Przymierza czasowego i stałego nie powinien trwać dłużej niż 8 lat i nie krócej niż 2 lata. Przymierze stałe (wg Statutu) jest owocem rozeznania powołania do WŻCh, aktem woli oraz deklaracją, aby swoją drogę do zbawienia realizować w duchowości WŻCh. Warunkami podjęcia Przymierza stałego jest odprawienie całych ĆD w dowolnej formie oraz podejmowanie rozeznanej misji z Jezusem. Przymierze czasowe trwa do chwili podjęcia Przymierza stałego (jest to decyzja o włączeniu się na stałe w WŻCh i ciągłym rozwoju stylem życia WŻCh).

Gdy prewspólnota przekształca się we wspólnotę, oznacza to kroczenie drogą *magis*, a rozeznana i przyjęta nazwa wspólnoty oznacza jej istotę, powołanie oraz posługę apostołską w ramach charyzmatu WŻCh. Warto, by wspólnota żyła tym, co ją charakteryzuje, co jest dla niej specyficzne, wracając do tego także w chwilach trudnych.

Życie Przymierzem jest ciągłym „*magis*”, odpowiadaniem na miłość Boga. Jest to przyłgnięcie do Jezusa poprzez podejmowanie stylu życia WŻCh, bo „jednoczy nas wspólne Przymierze” (por. ZO 7). W praktyce wyraża się to podjęciem większej odpowiedzialności za wspólnotę (w tym odpowiedzialności finansowej na każdym jej poziomie) oraz podjęciem zaangażowań, szczególnie przez pójście w obszary zaniedbane i te, po których można spodziewać się większych owoców. Wzrasta też świadomość, że jesteśmy jedną wspólnotą światową i jest nam bliskie to, czym żyje WŻCh w różnych zakątkach świata. Ćwiczenia duchowe, modlitwa ignacjańska, codzienny ignacjański rachunek sumienia oraz życie w procesie: rozeznawanie – posłanie - wspieranie – rewizja to środki do życia Przymierzem w ciągłym *magis*.

Zadania związane z formacją i apostołstwem, zawarte w Przymierzu, zmieniają się w kontekście życia danej osoby. Dlatego tak ważne jest dokonywanie rewizji

Przymierza, która przypomina rachunek sumienia. Czynimy to w tym celu, aby odkryć, do jakiej zmiany wzywa Bóg daną osobę, jak ma konkretnie wyglądać jej życie duchowe i zaangażowanie.

Na życie Przymierzem zwróciły szczególną uwagę Zgromadzenia Światowe i spotkania europejskie, w sposób szczególny Zgromadzenie Ogólne w Fatimie w 2008 roku oraz spotkanie europejskie w Alicante w 2009 roku. Podjęta tam refleksja nad Przymierzem pokazała, że my, Polacy mamy bogatą tradycję życia Przymierzem. Oznacza to, że jako wspólnota głęboko podejmujemy styl życia WŻCh i możemy się tym dzielić ze wspólnotami z innych krajów. Przez wiele lat temat Przymierza był w naszej wspólnocie krajowej podejmowany na spotkaniach dla członków po stałym Przymierzem, jak również na rekolekcjach na temat Przymierza. Dzięki temu mogliśmy pogłębiać doświadczenie życia Przymierzem

2.3. ŻYCIE WE WSPÓLNOCIE

- Wspólnota świętego Ignacego

Jest wzorem dla naszych wspólnot. Sam św. Ignacy był prowadzony od osobistej służby Bogu do służby wspólnotowej. Zrozumiał zaproszenie Chrystusa do życia we wspólnocie apostołskiej, którą utworzył wraz z Piotrem Faberem, Franciszkiem Ksawerym oraz innymi, udzielając im ÓD. Cechy, które wyróżniały tę pierwszą wspólnotę, to: bliski kontakt z ubogimi oraz jedność w sposobie postępowania i działania.

- Chrystus w centrum wspólnoty WŻCh

Według ZO nr 4: „Naszą wspólnotę tworzą chrześcijanie (...), którzy pragną **bardziej naśladować Jezusa Chrystusa i współpracować z Nim** w budowaniu Królestwa Bożego, rozpoznając Wspólnotę Życia Chrześcijańskiego jako swoje osobiste powołanie w Kościele”.

W centrum wspólnoty jest Chrystus i tylko On może jednoczyć grupę i pomagać nam współdziałać ze sobą dla dobra innych. Wspólnota nie jest celem sama w sobie. Jest niezbędna, aby budować Królestwo Boże. Naśladujemy Chrystusa w tym, jak się modlił, słuchał Boga, jak uzgadniał wszystko, co czynił, z wolą Ojca i jak głosił Królestwo Boże. Patrzymy na Chrystusa i Jego styl życia, żeby tak jak On, żyć podobnie w prostocie, ubóstwie i posłuszeństwie woli Ojca. Pomocą są dla nas specyficzne środki duchowości tj. ÓD, modlitwa ignacjańska, rachunek sumienia, rozeznanie, rewizja we wspólnocie, nie pomijając pogłębionego życia sakramentalnego. Spotkania we wspólnocie są dla nas szczególnym środkiem formacji i wzrostu oraz miejscem dzielenia się wiarą i życiem, a także apostołstwem.

W ZO nr 4 położony jest akcent na spotkanie z Chrystusem, naśladowanie Go i współpracę z Nim. Jesteśmy jako członkowie zaproszeni, by poznać i naśladować Chrystusa. Jest to rys typowo ignacjański, bo wg św. Ignacego, Chrystus posłuszny

zbawczej woli Ojca wzywa człowieka do udziału w swej misji, w tajemnicy Odkupienia, w tym do walki z nieprzyjacielem Boga i natury ludzkiej. Mamy przylgnąć do Jezusa ukrzyżowanego, poniżonego w męce, ale też zwycięskiego, zmartwychwstałego, niosącego światu pokój. Trzeba przylgnąć do Niego całym sobą: pamięcią, umysłem, wolą, sercem, zmysłami wewnętrznymi, aby coraz więcej Go poznawać, miłować, naśladować i upodabniać do Niego. Jesteśmy zaproszeni, aby tak jak On, nie tylko służyć ubogim, ale „wejść w ich położenie (...) poczuć na własnej skórze, czym jest brak bezpieczeństwa, ucisk, nędza. Bez tego doświadczenia nie będziemy wiedzieć, czym jest ubóstwo” - jak zwrócił na to uwagę generał jezuitów i asystent WŻCh o. Arrupe.

W służbie potrzebującym naszym umocnieniem jest wspólnota. Jest to miejsce, do którego wracamy z pola naszej misji, aby dzielić się tym, co działaliśmy. Tu dokonuje się rewizja naszego zaangażowania, aby iść i czynić to lepiej, tak jak „(...) Apostołowie zebrali się u Jezusa i opowiedzieli Mu wszystko, co działali i czego nauczali” (por. Mk 6, 30).

- Styl życia WŻCh. Środki naszej duchowości

Członkowie i wspólnoty WŻCh mają powołanie do szczególnego sposobu życia i działania. Wyraża się to w postawie otwartości i dyspozycyjności wobec tego wszystkiego, czego Bóg oczekuje od nas w każdej sytuacji codziennego życia.

W ZO nr 12 czytamy: „Styl życia WŻCh wymaga od jej uczestników dążenia z pomocą wspólnoty do ciągłego rozwoju osobowego i społecznego, będącego wzrostem w wymiarze ludzkim, duchowym i apostołskim. Wyraża się to” :

- **„uczestnictwem w Eucharystii, ilekroć to możliwe, intensywnym życiem sakramentalnym”** (oznacza to pogłębienie udziału w Eucharystii oraz rozwój skruchy w sakramencie pojednania),
- **„codzienną modlitwą, zwłaszcza opartą na Piśmie Świętym”** (zmierzamy do tego, żeby pogłębiać naszą modlitwę codzienną i by codzienność stawała się modlitwą),
- **„rozeznaniem poprzez codzienną rewizję życia”** (chodzi o codzienne rozeznawanie w ignacjańskim rachunku sumienia, ku czemu Chrystus prowadzi nas wewnątrznie w naszej codzienności i w naszym zaangażowaniu. Jest to codzienne, cierpliwe poszukiwanie z pomocą Ducha Świętego. Stąd z naszej strony tak ważna jest dbałość o regularność tej szczególnej formy modlitwy wieczornej, żeby przynosiła dobre owoce),
- **„regularnym kierownictwem duchowym”** (doświadczenie wielu świętych, w tym świętego Ignacego, potwierdzają ważność i owocność towarzyszenia duchowego w odkrywaniu oraz pełnieniu woli Bożej),
- **„coroczną wewnętrzną odnową w oparciu o źródła naszej duchowości”** (ZO nr 5 wskazuje na to, że „ĆD św. Ignacego uważamy za źródło szczególne

i charakterystyczne narzędzie naszej duchowości”. Zgromadzenie Ogólne w Fatimie w 2008 roku podkreśliło, że ĆD razem z naszymi ZO (oprócz wspólnoty i misji) stanowią jeden z trzech filarów naszego charyzmatu. Coroczne ĆD są doświadczeniem wielu osób w WŻCh. Owocem ĆD jest uczenie się rozeznawania poruszeń Ducha Świętego w codziennym życiu, aby kroczyć drogą Jezusa i podejmować z Nim działania apostołskie),

- „**rozwojem miłości do Matki Bożej**” (wyraża się to przede wszystkim poprzez naśladowanie Jej postaw i wyborów),
- „stałym sposobem rozpoznawania, jak najlepiej wcielić Chrystusa w świecie jest **rozeznanie apostołskie, indywidualne i we wspólnocie (...)**. Wymaga to prostoty we wszystkich aspektach życia (...)”.

Proces rozeznania, charakterystyczny dla WŻCh, zawiera takie elementy jak: rozeznanie - posłanie - wspieranie - rewizja. Jest on głównym sposobem realizacji naszego stylu życia i narzędziem formacyjnym. Zwraca na niego uwagę wspólnota światowa, poczynając od Zgromadzenia Ogólnego w Itaiaci w 1998 roku. Zgromadzenie Ogólne w Fatimie również podkreśliło wagę dynamiki: rozeznanie-posłanie – wspieranie – rewizja na wszystkich poziomach wspólnoty: lokalnym, narodowym, regionalnym, uznając ten proces za sposób budowania Ciała Apostołskiego.

Rozeznawanie we wspólnocie jest podejmowane przy rozpoznawaniu kierunków pracy formacyjnej, zaangażowań wspólnoty, podejmowaniu i rewizji Przymierza, czy też rozpoznawaniu różnych sytuacji. Proces rozeznawania zawiera najczęściej takie elementy jak: widzieć - ocenić - działać. Wspólnota na spotkaniu rozeznającym podejmuje w klimacie modlitwy decyzje, szukając odpowiedzi na pytania: kto? gdzie? kiedy? w jaki sposób?

Posłanie jest niezwykle istotnym elementem procesu ze względu na odpowiedzialność całej wspólnoty za rozeznane dzieła i ludzi, którzy są do nich wybrani. Wspólnota jako część Kościoła ma udział w posłaniu samego Chrystusa („jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam” - J 20, 21 b). To posłanie dokonuje się we wspólnocie na każdym jej poziomie.

Wspieranie wiąże się ściśle z posłaniem, bo jeśli mamy świadomość posłania osoby do jakiegoś dzieła, to jednocześnie czujemy się zobowiązani, żeby ją wspierać. Formy wspierania mogą być różne: od wsparcia modlitewnego poprzez radę, rozmowę, pomoc materialną i rzeczową itp. Ci, którzy potrzebują wsparcia – sygnalizują o konieczności pomocy. Ci, którzy go udzielają – starają się być otwarci na konkretne potrzeby, zaistniałe w trakcie realizacji rozeznanego zadania.

Rewizja to element typowo ignacjański, pomaga dokonać refleksji nad podjętym dziełem, czy sprawą. Tak jak Apostołowie przychodzili i opowiadali Jezusowi, co działali i czego nauczali, podobnie jest u nas. Celem rewizji jest poszukiwanie woli Bożej w odniesieniu do danego dzieła i dokonanie ewentualnych

zmian w tym zaangażowaniu. We wspólnocie najczęściej jest przeprowadzana rewizja Przymierza, zaangażowania apostołskiego, czy też życia wspólnoty w jakimś konkretnym aspekcie, jak również rewizja posług osób odpowiedzialnych. Rewizja i nasz udział w niej ma znaczenie dla całej naszej wspólnoty, bo spotkania są specyficznym środkiem duchowości WŻCh.

Rewizja pomaga animatorowi i koordynatorowi zobaczyć, jak prowadzić wspólnotę, co zrobić dalej. Rozeznajemy w ten sposób, jak Bóg nas prowadził, jakie poruszenia w nas pozostają. Jest to bowiem wskazówka, w jakim kierunku podążać, co przeżywa teraz wspólnota, na jakim jest etapie wzrostu.

Na każdym naszym spotkaniu powinien znaleźć się czas na refleksję. Warto wtedy zadawać sobie pytania: co pozostaje we mnie po danym spotkaniu, wydarzeniu i co to dla mnie znaczy. Refleksja może też towarzyszyć wszystkim naszym spotkaniom poza wspólnotowym, relacjom, naszemu udziałowi w danym wydarzeniu.

→ „Każdy z członków bierze na siebie odpowiedzialność za uczestnictwo w spotkaniach i innych działaniach wspólnoty (...)”,

Spotkania wspólnoty są specyficznym środkiem duchowości WŻCh. Mają dynamikę ignacjańską. Często jest to dynamika codziennego (ignacjańskiego) rachunku sumienia. Zaczynamy od dziękczynienia za ostatni okres (tydzień), w którym staramy się dostrzec obecność i działanie miłości Boga. Następnie prosimy o łaskę na aktualne spotkanie. W czasie trwania spotkania (nowe treści, dyskusja, medytacja, czy refleksja modlitewna, dzielenie) animator stara się odczytywać działania duchów, wyrażające się w poruszeniach. Ważne, by pod koniec spotkania wrócić do łaski tego spotkania, o którą prosiliśmy Boga i zobaczyć, jak On poważnie nas traktował i udzielał Siebie. Powinna też mieć miejsce refleksja nad tym, co pozostaje w nas pod koniec spotkania, z czym wychodzimy, ku czemu zostaliśmy wezwani. Dynamika spotkania stanowi o naszym stylu życia i wyróżnia WŻCh od innych wspólnot.

2. 4. DROGA WŻCh A DROGA ĆD

Etapy rozwoju wspólnoty bazują na Ćwiczeniach duchowych św. Ignacego. Według dokumentu światowej WŻCh dotyczącego formacji: „Program procesu formacji we Wspólnotach Życia Chrześcijańskiego” z 1981 roku (Survay, Rzym, tłum. Warszawa 1995), WŻCh musi przejść pewien proces, zanim stanie się wspólnotą apostołską i posługującą.

Na etapie prewspólnoty ma miejsce wstępne poznawanie się i inicjacja grupy, co odpowiada Fundamentowi ĆD. Następuje wówczas scalanie się grupy przez spotkania, skupienia, rekolekcje, spotkania towarzyskie, wspólne wyjścia, a także akcje apostołskie. Jest to czas wzajemnego poznawania się i uczenia wspólnotowej służby dla innych, uczenia się odpowiedzialności za siebie nawzajem oraz za podjęte zadania w klimacie szczerości. Podejmowana jest modlitwa wspólnotowa

i odkrywane nowe wymiary WŻCh. Wspólnota jednoczy się przez służbę i dzielenie się doświadczeniem Boga w codzienności.

Kolejny etap odpowiada I Tygodniowi ĆD. Dzieli się on na dwie fazy:

- I faza to czas kryzysu i walki o władzę, kiedy to ograniczenia i słabości osobiste wpływają na życie grupy. Pojawiają się nieobecności na spotkaniach, brak szczerości, nieporozumienia, niezadowolenie i rozczarowanie. Te trudne momenty grupa może przezwyciężyć w wierze i prawdzie, przypominając sobie pozytywne doświadczenia oraz wnikając w motywacje swoich działań. Pozwoli to poznać jej grzech i wejść na drogę nawrócenia, przyjmując łaskę odkupienia przez Chrystusa.
- II faza to wzrastająca zażyłość. Członkowie wspólnoty akceptują siebie nawzajem, relacje stają się głębsze. Na końcu tej fazy następuje większe zaangażowanie na drodze WŻCh albo opuszczenie grupy przez niektóre osoby. Zaczyna się etap pogłębienia, faza współpracy i identyfikacji z grupą, co odpowiada II Tygodniowi ĆD. Chrystus jest w centrum wspólnoty. Jedność wspólnoty jest Jego dziełem. Wzrasta wzajemna otwartość. Wspólnota staje się apostołska, rozeznaje potrzeby w rodzinie, w życiu zawodowym i społecznym, co jest okazją do pełnienia misji Chrystusa. Każdy członek wspólnoty poszukuje odpowiedzi na pytanie: czy to jest jego powołanie życiowe. Jeśli tak, to następuje rozeznanie i podjęcie Przymierza.

Kolejny etap ciągłego wzrostu odpowiada III i IV Tygodniowi ĆD. Jest to faza grupowej aktywności i twórczości. WŻCh żyje w centrum świata, a dynamika ĆD pozwala jej odnajdywać się we wszystkich sytuacjach. Wspólnota pomaga jej członkom rozumieć, co Pan chce powiedzieć poprzez ludzi i wydarzenia, by rozpoznać w ten sposób, jaką służbą Mu odpowiedzieć. Misja staje się integralną częścią życia wspólnoty. Całe życie i modlitwa stają się apostołskie. Życie wspólnoty rozwija się w wierności Duchowi Świętemu i doprowadza do coraz pełniejszej identyfikacji z Chrystusem cierpiącym i zmartwychwstałym.

Żeby wspólnota mogła stawać się apostołską, a jej życie rozwijało się w wierności Duchowi Świętemu, potrzeba pewnych środków duchowości i określonego stylu życia o których mówi ZO nr 12. Formacja prowadzi ku budowaniu wspólnoty apostołskiej. Temu służą zarówno spotkania, jak i rozeznawane i podejmowane przez wspólnotę dzieła apostołskie prowadzone w dynamice ĆD.

Podobna dynamika rozwoju ma miejsce także w szerszej wspólnotcie: lokalnej, krajowej, światowej, gdyż Bóg powołał nas jako jedną wspólnotę. Powołanie do WŻCh zakłada relację z Bogiem i ze wspólnotą: podstawową, krajową, światową. Tym, co nas łączy, pomimo różnorodności języka, kultury, mentalności to miłość, ten sam styl życia i wspólna misja. Świadczy to o naszej jedności. Doświadczamy jej głównie ze Wspólnotą Krajową przez udział w organizowanych spotkaniach. Mamy wtedy okazję do poznawania różnych osób, które żyją tym samym charyzmatem. Nawiązujemy i pogłębiaamy relacje, reflektujemy nad stylem życia WŻCh i dzielimy się nim z innymi.

Dokument „Proces wzrostu w WŻCh. Wskazówki dla formacji” z 2009 roku (Rzym, tłum. Warszawa 2012), który jest poprawioną wersją Survey’ a, przedstawia cztery zasadnicze etapy procesu formacji w WŻCh. W każdym z tych etapów są wskazane cele, przybliżony czas trwania, jak również podstawowe środki i oznaki końca danego etapu. Cele etapów i oznaki zmiany etapów bazują na doświadczeniach wspólnot, które przeszły już tę drogę formacji. Treści i środki realizacji są propozycjami, które mają być dostosowane do sytuacji każdej wspólnoty. Określenie czasu trwania jest pomocne, aby rozpoznać postęp lub możliwą stagnację. W dokumencie zawarty jest również opis posług we wspólnocie: asystenta, animatora, koordynatora, które to posługi pomagają w organizacji wspólnoty i w prawidłowym rozwoju procesu formacji.

Biorąc pod uwagę doświadczenie ĆD i Światowej WŻCh, droga WŻCh przebiega w następujących etapach:

Pragnienie człowieka → I TYDZIEŃ → II TYDZIEŃ → III TYDZIEŃ → IV TYDZIEŃ
 ----->

Etapy Przebieg	I ETAP: Wprowadzenie - przyjęcie do WŻCh	II ETAP: Tworzenie podstaw dla rozpoznania powołania	III ETAP: Rozeznawanie powołania	IV ETAP: Rozeznawanie apostolstwa
Treść etapu	<i>Nauczycielu, gdzie mieszkaś?</i>	<i>Chodźcie, a zobaczycie</i>	<i>Co powinienem uczynić dla Chrystusa?</i>	<i>Kochać i służyć we wszystkim</i>
Czas trwania	kilka miesięcy	1 - 4 lat	2-8 lat	całe życie
Związek z WŻCh	przyjęcie do WŻCh	Przymierze czasowe (czasowe związanie z WŻCh)	Przymierze stałe (stały związek z WŻCh)	Przymierze stałe (stały związek z WŻCh)

Tabela „Droga WŻCh” z dokumentu: „Proces wzrostu w WŻCh. Wskazówki dla formacji”, 2012

3. CEL WŹCh - BUDOWANIE KRÓLESTWA BOŻEGO

„Jako członkowie pielgrzymującego Ludu Bożego otrzymaliśmy od Chrystusa misję świadczenia o Nim wobec ludzi poprzez postawy, słowa i czyny (...). Teren misji podejmowanej przez WŹCh jest nieograniczony; rozciąga się zarówno na Kościół, jak i świat (...). Każdy z nas jest wezwany przez Boga, aby wprowadzać Chrystusa i Jego zbawcze działanie w swoim najbliższym środowisku (ZO 8). Jesteśmy szczególnie świadomi naglącej potrzeby pracy na rzecz szerzenia sprawiedliwości poprzez preferencyjną opcję na rzecz ubogich i styl życia w prostocie, wyrażający naszą wolność i solidarność z potrzebującymi ...” (ZO 4).

Budowanie Królestwa Bożego w sposób widoczny wyraża się w zaangażowaniu apostołskim, w którym należy uwzględnić następujące elementy duchowości ignacjańskiej:

- większa chwała Boża
(Ignacy pytał stale: co będzie dla większej chwały Boga i pomocy duszom?)
- wybieranie przede wszystkim tych prac, po których można spodziewać się większych owoców i te posługi, których owoce są trwalsze, a zasięg bardziej powszechny
- zdolność rozeznania, co w danej chwili, sytuacji, jest lepsze, bardziej pomocne, stosowniejsze – dążenie do magis
- szukanie woli Bożej i czujność w jej wypełnianiu
- realizm i dynamizm apostołski
- szukanie we wszystkim Boga, a nie siebie

WŹCh zwraca jeszcze uwagę na to, żeby: „rozвивać zaangażowanie apostołskie w jego różnych aspektach, uwrażliwiając na problemy najbardziej naglące i powszechne, szczególnie poprzez rewizję życia, rozeznanie indywidualne oraz rozeznanie we wspólnocie ...” (ZO 8).

Naszym charakterystycznym wspólnym zaangażowaniem apostołskim w Polsce są rekolekcje ignacjańskie w życiu, prowadzone przez wiele ośrodków lokalnych. Specyficzną formą takich rekolekcji są rekolekcje dla osób chorych na SM i niepełnosprawnych oraz dla posługujących wolontariuszy, połączone z wypoczynkiem. Są one organizowane przez najstarszą wspólnotę WŹCh - „Święty Józef”.

W budowaniu Królestwa Bożego ważne są również relacje z ludźmi. We wspomnieniach ojców jezuitów znajdujemy ciekawe wskazówki św. Ignacego na temat zasad obcowania z ludźmi. Wiele z nich można z powodzeniem zastosować w naszym apostołstwie. Święty Ignacy zwraca uwagę na:

- rozmowę duchową jako pierwszą posługę apostołską
- dar rozeznawania duchów działających zarówno w samym apostołe, jak i w tych, do których jest posłany
- miły sposób obcowania z ludźmi jako najbardziej właściwy rodzaj posługi apostołskiej
- praktykę szczerzej pokory, życzliwości i chętniej służby
- ducha wiary w patrzeniu na bliźnich i gorliwości apostołskiej objawiającej się czynem ofiarnym
- liczenie się z oryginalnością i odrębnością każdej osoby ludzkiej, prowadzonej przez Ducha Świętego jej jedynie właściwą drogą
- opanowanie i roztropność w rozmowach

4. POSŁUGI WE WSPÓLNOŚCI WŻCh

Jesteśmy jedną Wspólnotą Światową i mamy budować jedno Ciało Apostolskie. Dlatego też wszyscy członkowie WŻCh powinni przyczyniać się do budowania tej jedności przez słuźenie tym darem, który otrzymali od Boga dla dobra wspólnoty.

Do najważniejszych posług charakterystycznych dla naszej wspólnoty naleźy zaliczyć posługę **koordynatora i animatora formacji**, które pełnią osoby świeckie oraz **asystenta kościelnego**, którym jest jezuita.

Do posługi animatora, koordynatora i asystenta odnoszą się dokumenty formacyjne zarówno z roku 1986, jak i z 2009.

Koordinator. Jest wybierany przez wspólnotę podstawową, aby troszczył się i wspierał prawidłowe funkcjonowanie oraz zapewniał dobrą komunikację w grupie. Koordynuje również uczestnictwo członków grupy w projektach apostołskich i utrzymuje stały kontakt z koordynatorami innych wspólnot podstawowych i lokalnych. Współpracuje z animatorem i asystentem.

Animator. Jest to osoba, która czuje się powołana, by stać się animatorem i przeźywa tę posługę jako misję Kościoła. Żyje charyzmatem ignacjańskim, korzysta z ÓD św. Ignacego oraz z osobistego kierownictwa duchowego. Rozumie cele każdego etapu formacji WŻCh, czuwa we wspólności nad procesami grupowymi w różnych jego fazach, by przebiegały w dynamice ÓD.

Ojciec Generał Adolfo Nicolás SJ, asystent Światowej WŻCh, na Zgromadzeniu Ogólnym w Fatimie w 2008 roku zwrócił uwagę na to, że najwyższym priorytetem dla WŻCh musi być formacja naszych członków. Znalazło to swój wyraz w dokumencie końcowym tego Zgromadzenia, które podkreśliło, że: „podążając śladami Jezusa Chrystusa, WŻCh pragnie odpowiedzialnych, którzy będą słuźić swoim wspólnotom i którzy mogą wspomagać proces: rozeznanie – posłanie - wspieranie – rewizja (...). Zgromadzenie dostrzega również konieczność troski o rozwój odpowiedzialnego i konieczność zachęcania odpowiednich ludzi do

podejmowania tej roli, a także wagę wspierania ich” (Dokument końcowy Zgromadzenia Ogólnego w Fatimie III, 3.10).

Asystent. W ZO nr 14 czytamy: „Wspólnota Życia Chrześcijańskiego każdego szczebla posiada asystenta kościelnego mianowanego zgodnie z prawem kościelnym i Normami Ogólnymi (NO). Asystent kościelny współpracując z innymi odpowiedzialnymi za wspólnotę, jest odpowiedzialny głównie za chrześcijański rozwój życia wspólnoty, pomagając jej członkom w odkrywaniu dróg Bożych, zwłaszcza przez ĆD. Na mocy misji powierzonych mu przez hierarchię, którą reprezentuje, jest również szczególnie odpowiedzialny za sprawy doktrynalne i duszpasterskie oraz atmosferę właściwą wspólnocie chrześcijańskiej”.

Dodatkowymi dokumentami ukazującymi rolę asystenta kościelnego jest dokument wydany przez Światową WŻCh w Rzymie w 1986 roku jako Suplement do „Procesu formacji WŻCh”, a także „Podręcznik asystenta – profil i odpowiedzialność”, wydany w 2007 roku w Rzymie.

Do roli asystenta odniósł się ojciec generał Adolfo Nicolás SJ na spotkaniu ze świeckimi współpracownikami Towarzystwa Jezusowego (TJ), w tym także WŻCh w 2012 r. w Warszawie. Powiedział on między innymi, że asystent towarzyszy duchowo wspólnocie. Jest trzecim okiem, które widzi serce wspólnoty. Gdy WŻCh rozwija się dobrze - on wspiera, zachęca i asystuje. Gdy WŻCh traci energię – sugeruje możliwości i sposoby, jak wspólnota może tę energię odzyskać. Ojciec Nicolás wspominał, że pierwszymi działaniami podejmowanymi przez Towarzystwo Jezusowe były rozmowy duchowe. Dialog był więc u podstaw powołania jezuitów. Asystent zatem, jest tym, który umie rozmawiać z członkami wspólnoty. Do wypowiedzi o. generała nawiązał też prowincjał jezuitów o. Tomasz Kot SJ w 2015 roku, na Zgromadzeniu Krajowym w Porszewicach. Zwrócił uwagę na współpracę w działaniu, w którym, przy zachowaniu tożsamości i odrębności, jest miejsce na wspólne i płodne zaangażowanie w naszą misję w świecie.

5. WYMIAR EKLEZJALNY WŻCH

Jesteśmy wspólnotą, która żyje w komunii z Kościołem. Utrzymujemy stosunki z hierarchią Kościoła i duchownymi oraz z różnymi organizacjami i ruchami w Kościołach lokalnych. Szczególna więź łączy nas z organizacjami, które żyją duchowością ignacjańską. Aby żyć w pełni powołaniem osób świeckich, jesteśmy wezwani do odkrywania bogactwa tego powołania w posłaniu przez Kościół do świata, a szczególnie do ewangelizacji rodziny, kultury, polityki oraz struktur gospodarczych.

„Więź z Kościołem mobilizuje nas do twórczej i konkretnej współpracy w urzeczywistnianiu Królestwa Bożego na ziemi wraz z gotowością pójścia i służenia wszędzie tam, gdzie potrzeby Kościoła tego wymagają” (ZO 6).

ZAKOŃCZENIE

Bóg wybrał nas do pójścia drogą WŻCh w myśl słów z Ewangelii św. Jana: „Nie wy Mnie wybraliście, ale Ja was wybrałem, abyście szli i owoc przynosili i by owoc wasz trwał” (J 15,16).

Nasz charyzmat to życie i formacja w oparciu o Ćwiczenia duchowe św. Ignacego, które prowadzą nas do budowania Królestwa Bożego na ziemi. To dar, który otrzymaliśmy od Pana. Dar dany i zadany. To specyficzny styl życia, który jest ciągłym procesem: rozeznanie – posłanie – wspieranie - rewizja. Takie życie jest możliwe, gdy nie tylko w sposób pogłębiony uczestniczymy w sakramentach świętych, ale przede wszystkim odnawiamy doświadczenie ĆD, jak również codziennie modlimy się w oparciu o Pismo święte i podejmujemy medytację ignacjańską, przynajmniej raz w tygodniu. Niezbędny jest również codzienny rachunek sumienia i kierownictwo duchowe.

Są to środki, które nie tylko formują nas indywidualnie, ale również budują naszą wspólnotę, w której spotkaniach i zaangażowaniach uczestniczymy, i w której dokonuje się również proces: rozeznanie – posłanie – wspieranie – rewizja.

Doświadczając w naszym życiu różnych przeciwności i trudności, często ustajemy w drodze i dlatego potrzeba na nowo rozpalać nasz charyzmat w myśl słów św. Pawła:

„...Przypominam ci, abyś rozpałił na nowo charyzmat Boży (...) albowiem nie dał nam Bóg ducha bojaźni, ale mocy i miłości, i trzeźwego myślenia. Nie wstydz się zatem świadectwa Pana naszego (...), lecz weź udział w trudach i przeciwnościach znoszonych dla Ewangelii według mocy Boga” (2Tm 1, 6 – 8).

BIBLIOGRAFIA

1. Charyzmat WŻCh. Itaici 1998, wyd. pop. Rzym 2001, tłum. Mielno 2002.
2. Istota charyzmatu WŻCh. Warszawa – Rogów, 2009.
3. Loyola Ignacy. Pisma wybrane II. Kraków 2022.
4. Materiały formacyjne z rekolekcji o Przymierzu. Rogów, 2008.
5. Materiały formacyjne z seminarium dla odpowiedzialnych. Rogów, 2007.
6. Materiały formacyjne z seminarium dla odpowiedzialnych. Warszawa, 2008
7. Milan J. P. Formacja wspólnot wiary. Warszawa, 1993
8. Program procesu formacji we Wspólnotach Życia Chrześcijańskiego.
Rzym 1981, tłum. Warszawa, 1995.
9. Proces wzrostu w WŻCh. Wskazówki dla formacji. Rzym, 2009,
tłum. Warszawa, 2011
10. Zasady Ogólne Wspólnoty Życia Chrześcijańskiego. Rzym, 1990
Warszawa, 1991.